

Mochov východně od Prahy byl dlouhá léta považován za místo, odkud k českým hospodynkám plyne mražená česká zelenina.

Pokud dnes do Mochova zavoláte a budete chtít hovořit s někým, kdo má na starost výrobu, neuspějete. "To musíte volat do Rakouska, veškerá výroba se přesunula tam, tady je už jenom obchod", říká do telefonu spojovatelka. A skutečně. Výrobky, které jsou dnes v obchodní síti stále prodávány pod značkou Mochov, respektive Mochovská zelenina, mají na obalu připsáno Made in Austria. Nadnárodní koncern Ardo o přesunu výroby obchodní partner informoval v listopadu loňského roku.

Podobných příběhů najdeme celou řadu, psány jsou jak přes kopírák.

Během letošního roku zcela ukončil v Česku výrobu i koncern Unilever. V povltavských tukových závodech v Mělníku se dostalo výpověď přes šest stovek lidí.

Výsledkem je, že všechny rostlinné tuky, které z Mělníka do českých kuchyní putovaly (Perla, Flora, Ráno, Hera) jsou dnes dováženy z jiných evropských závodů. Týdeník Ekonom se zajímal, odkud k nám míří například Hera, Tradiční surovina pro vánoční cukroví.

Místem výroby jsou polské Katowice, uvádí mediální zástupce Unileveru Martina Janebová. Z Polska se na český trh dovážejí i některé cukrovinky s logem pražské čokolády ve věžce Orion, zrozené v roce 1896. Dnes z produkce švýcarského koncernu Nestlé. Konkrétně Oplatka Delissa.

Tajné informace? U některých firem je cítit, že o tomto tématu se baví jen velmi nerady. Když chtěl týdeník Ekonom do koncernu Tchibo informaci o aktuálním místě výroby kávy Jihlavanka, nejprodávanější kávy na našem trhu (která se kdysi skutečně pražila v Jihlavě, ale v roce 2005 se výroba přestěhovala do Vídně), odpověď nedostal. Výrobci závody máme ve více zemích, ale konkrétní místa nesdělujeme, uvedla PR manažerka české pobočky Tchibo Eva Kadlecová.

Na zaslané otázky nereagoval ani švýcarský koncern Hero, který na český trh uvádí dětskou výživu pod tradiční značkou Sunar. Z údajů na obalech lze ale dovodit, že aktuálním místem původu je převážně Velká Británie, u některých produktů Španělsko.

Přitom ještě do roku 1999 se Sunar vyráběl v Zábřehu na Moravě. Zákazníci v supermarketech si těchto přesunů většinou ani nevšimnou, protože na obalech informace o původu chybějí, či je zde uvedeno pouze Made in EU.

Navíc řadě spotřebitelů je možná ukradené, kde se co vyrábí. Jedno by jim to ale být nemělo.

"Kdo tady jednou bude platit daně, z čeho ten stát bude žít a kde lidi seženou práci, když se všechna výroba přesune pryč?" táže se prezident Potravinářské komory ČR Miroslav Toman.

Z těchto důvodů komora chce, aby se informace o místě výroby na obalech povinně zveřejňovaly.

Klamání spotřebitele?

Kdo by neznal televizní reklamu o Pepovi ze středočeských Sedlčan? Plíšňový sýr prodávaný pod značkou >Sedlčanský Hermelín< je další

ze stálic obsahu českých chladniček.

Jaké překvapení na zákazníky asi čeká, když zjistí, že některé šarže pocházejí z Polska. Týdeník Ekonom se opakovaně snažil od zástupců firmy Bongrain získat k celé věci nějaké stanovisko.

Bez úspěchu.

Výrobce přitom nijak neomluví, že polská výroba je výrazně menšinová a dochází k ní jen tehdy, když česká mlékárna kapacitně nestíhá. Alespoň tak zní neoficiální odpověď jednoho z manažerů. V Polsku se dnes ale částečně vyrábí i některé sýry Lučina, další tradiční produkt sedlčanských mlékáren. Skupina Bongrain v tom ale není sama.

Konkurenční Francouzský koncern Bel, který od roku 2001 vlastní Želetavskou sýrárnu na Třebíčsku, používá podobné praktiky. Část tavených sýrů - chlubících se více než stoletou značkou Želetava - vyrábí na Slovensku. Konkurenční v Michalovicích.

České značky z ciziny, to není jen záležitost potravinářského průmyslu.

Například autobaterie Akuma se dnes vyrábějí v Itálii (veškerou výrobu tam z Mladé Boleslavi přesunul italský koncern Fiamm, který Akumu koupil v roce 1998). Tužky pod značkou Koh-I-Noor vyrábí impérium rodiny Břízových nejen v Česku, ale v Rusku, Bulharsku a Číně. Výroba zápalek Solo se ze Sušice přesunula do Indie, elektrospotřebičů ETA zase do Číny. Altruismus nečekejme. Vraťme se ale k hypotetickému importu škodovek z Číny. Filiálka Volkswagen v Sanghaji už vyrábí modely Fabia, Octavia a Superb, v roce 2013 přibude i Yeti.

Čína je už pro Škodovku největším trhem. Letos by tam mělo být prodáno 180 tisíc vozů. Nynější šéf Škodovky Winfried Vahland v minulých dnech uvedl, že Škodovka bude zvažovat i dovoz levnějších čínských autodílů pro výrobu v Evropě. Kolik už zbývá k tomu, aby se do Evropy vozily celé čínské škodovky, nejen díly? Mzdové náklady mluví jednoznačně ve prospěch čínských dělníků...

UŽ VÍTE PROČ NAŠI OBČANÉ NEMAJÍ PRÁCI?